

Inatsisartunut ilaasortanut
Agathe Fontain
Inuit Ataqtigiit

08-09-2023
Siuliap normua 2023 - 21875
All. 23338382

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

§ 37 naapertorlugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pillugit apeqqummut nr. 132-2023-mut akissuteqaat

Asasara Agathe Fontain.

Apeqqtinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut tullinnguuttuni ataasiakkaarlugit uteqqinneqarput akineqarlutillu.

1. Ulloq unnuarlu angerlarsimaffiliorniartut piumasaqaatit suut naammassiuminaatippaat?

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsinissamut akuerisaassagaanni pitsaassutsimut tunngatillugu sammisanik arfineq-pingasunik naammassinnissimanissaq piumasaqaataavoq. Taakkua pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat arfineq-pingasut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit nalunaarusiami allaaserineqarnikuupput. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsinissamut akuerisaasoqartissallugu pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat suliallu ingerlarnge pillugit llanngussaq 1-imi sukumiinerusumik atuarneqarsinnaapput: "Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik akuersisarneq pillugu qinnuteqartumut suliamik ilisaritsineq". Qinnuteqartoq piumasaqaatit makkua eqquutsissinnaanngippagit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsinissamut qinnuteqaat itigartissutigineqassaaq.

Assersuutitut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup sulisutigut piginnaasat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi illoqarneq, ilaatigut sullitat pisariaqartitaannik aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup periusissiaanik tapersersuinersut qulakkeerneqarnissaat pillugit qinnuteqartut piumasaqaatinik naammassinninngittarnerat misigisarpaat.

2. Najungaqartut meeqqat amerlassusaat pitsaanerpaaq, meeqqanut qassinut Naalakkersuisut tulluarnepaasoraat?

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisanik arfineq-pingasunik tamakkiisumik nalilersuinerniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsinissamut qinnuteqaatit nalilerneqassapput. Imaappoq najungaqartut (sullinneqartut) amerlassusaat pitsaanerpaaq nalilerneqassaaq pitsaassutsimut tunngatillugu sammisanik arfineq-pingasunik tamakkiisumik naliliinerminngaanniit.

3. Ulloq unnuarlu angerlarsimaffiorniartut, Aqutseqarfimmiit piunasaqaatinik naammassinnissinnaanissaannut ikiuuttussaava?

Aap, innuttaasut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsinissaminnut kissaateqarsimasut ilitsersuutissallugit siunnersussallugillu Isumaginninnermut Aqutseqarfik pisussaataaavoq.

a. Qassit ikiortariaqarsimappat?

Ukiuni pingasuni kingullerni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik pilersitsinissamut kissaateqarnek pillugu innuttaasut saaffiginnissuteqarsimasut Isumaginninnermut Aqutseqarfiup aqutissiiuussimavai. Qinnuteqartut annerpaartaat oqaloqatigeereernerup kingorna qinnuteqarnermut suliap ingerlateqqinneqaqqinnginnissaa aalajangertarpaat. Isumaginninnermut Aqutseqarfiup ukiuni pingasuni kingullerni qinnuteqartuni pingasut akuerisimavaat qinnuteqartorlu ataaseq itigartillugu.

4. Nammineq pigisamut ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmik pilersitsiniartut qanoq sivilutigisumik akuersissummik utaqqisarpat?

Qinnuteqarnermi suliat ukioq ataatsip tungaanut ingerlasinnaasarput. Taamaakkaluartorli assersuuteqarpugut qinnuteqarnermut suliat ukioq ataaseq sinnerlugu ingerlasinnaasarmata.

5. Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pigisaat kiisalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit namminersortuusut Aqutseqarfimmiit sullinneqarnerat assigiingissuseqarpat?

Isumaginninnermut Aqutseqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit Namminersorlutik Oqartussaniit pigineqartut ingerlatarai, taamaattumillu inatsisit eqqarsaatigalugit ingerlatsinermik aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi suliaasaqarfimmi piunasaqataatinut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit naammassinninnissaannik qulakkeerinissaannut pisussaataallutik. Isumaginninnermut Aqutseqarfik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik namminersortuniit pigineqartunut sullissinissaanut pisussaaffeqanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aqqaluq B. Egede

Ilanngussaq

1. Ilanngussaqaq 1 – Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik akuersisarnek pillugu qinnuteqartumut suliamik ilisarititsineq

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik akuersisarneq pillugu qinnuteqartumut suliamik ilisaritsineq

*Assigiaamik aqqissuussamillu ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinniffinni
qaffasissumik pitsaassusilimmik suliarinninnissaq anguniangaavoq*

Saqqummiussap aqqa:

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik akuersisarneq pillugu qinnuteqartumut suliamik ilisarititsineq

*Assigiaamik aaqqissuussamillu ulloq unnuarlu meeqqanut
paaqqinniffinni qaffasissumik pitsaassusilimmik suliarinninnissaq anguniangaavoq*

Saqqummiussisoq:

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik

P. H. Lundsteensvej 2, B1802

Postboks 1755, 3900 Nuuk

E-mail: iass@nanoq.gl

www.iass.gl

Ukioq saqqummiunneqarfia: 2019

Saqqummiussaq: aappaa

Ulloq saqqummerfia: 16.12. 2019

Imarisai

Aallaqqaasiut	4
Immikkoortoq 1: Akuersisarneq	5
1. Akuersisarneq pingasunik immikkoortulik.....	5
1. Qinnuteqarneq	6
1.1 Saaffiginneqqaarneq	6
1.2 Ataatsimeeqqaarneq.....	6
1.3 Qinnuteqaammik immersuineq.....	7
2. Naliliineq	7
2.1 Qinnuteqaammi tunniussineq	7
2.2. Qinnuteqaammik naliliineq	7
3. Akuersineq.....	9
3.1 innersuussineq	9
3.2 Aalajangiineq.....	9
3.3 Ingerlatsinermut isumaqatigiissut.....	9
Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat	10
Pitsaassutsimut piumasaqaatit	11
Naliliivigisassat	11
Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 1: Meeqqat ilinniagaqarnissamut sulinissamullu periarfissaat.....	12
Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 2: Meeqqat nammineersinnaalernissaminnut aamma ilaqtutaminnut attaveqaatiminnullu attassuteqarnissaannut periarfissaat.	13
Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 3: Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniagai matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniakkaminut neqeroorutigisaata imarisai kiisalu meeqqat inuunerminnut sunniuteqaqataanerat.	14
Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 4: Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasii angusaalu matumuuna perorsaanikkut, tarnikkut suleriutsit imaluunniit ilaqutariinnik katsorsaanikkut suleriaatsit.	15
Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 5: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aaqqissuussaaneq aqutsisullu..	16
Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 6: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisoqarnikkut piginnaasat. ...	18

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 7: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aningaasaqarneq, matumani naatsorsuutit kukkunerisuiisunit akuerineqarsimasumit kukkunerisiorneqarsimasut..... 19

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 8: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissatigut atugassaritit, matumani sullinniakkat pisariaqartitaannut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasaanut naapertuunnersut..... 20

Aallaqqaasiut

Suliamik ilisaritsineq una, ilissinnut nunatsinni meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik pilersitsinissamik ingerlatsinissamillu kissaateqartunut naatsorsuussaavoq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq naapertorlugu, meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit Naalakkersuisunit akuerineqarsimassapput. Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit¹ Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 50, 31. Augusti 2021-imeersumi Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik akuersissuteqarnissamut aalajangiisussaanera erseqqissarneqarpoq.

Ilitsersuummi matumani suna ilissi ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik pilersitsiniartusi aqqusaagassarigissi nassuiarneqassaaq, ulloq unnuarlu paaqqinniffittut akuerineqarsinnaanissassi suna tunngavigalugu naliliivigineqarnissaa naatsumik nassuiarneqassaaq.

Ilitsersuut marlunnik immikkoortoqarpoq:

Immikkoortumi 1-mi ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akuerineqarsinnaanissaanut, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut saaffigineqqaarnermiit, ulloq unnuarlu paaqqinniffimmik ingerlatsilersinnaanerup tungaanut, qanoq ingerlanissaaq nassuiarneqarpoq. Tassani qinnuteqartutut qanoq iliornissat Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfimmiit naatsorsuutigisinnaasat nassuiarneqarput.

Immikkoortut 2-mi pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat arfineq pingasut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pitsaassusaanik naliliinermi atugassat nassuiarneqarput. Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat immikkut tamarmik, pitsaassutsimut piumasaaqatinut naliliivigisassanullu arlalinnut, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit sammisani piumasaaqatinik eqquutitsinissi qanoq nassuiarneqarnerat naliliivigineqarnerallu pillugit nassuiaasunut erseqqissarneqarputtaa.

¹ Ilitsersuummi matumani meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr.1, 25. januar 2019-imeersoq nalunaarummik taaneqartassaaq.

Immikkoortoq 1: Akuersisarneq

1. Akuersisarneq pingasunik immikkoortulik

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik nutaanik akuersisarneq pingasunik immikkoortoqarpoq:

1. **Qinnuteqarneq:** Saaffigineqarneq, ataatsimeeqqaarneq qinnuteqaammillu immersuineq
2. **Naliliineq:** Qinnuteqaammik tunniussineq, qinnuteqaammillu naliliineq
3. **Akuersineq:** Innersuussineq, aalajangiineq

Akuersisarnerup qanoq ingerlasarnera ataani takussutissiami takusisinnaavarsi:

Saaffigineqqaarneq

Ataatsimeeqqaarneq

Qinnuteqaammik
immersuineq

Qinnuteqaammik tunniussineq

Qinnuteqaammik naliliineq

Innersuussineq

Aalajangiineq

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik sul-
litanik inissiinnaatitaalerpoq

Tulliuttumi immikkoortut 3-mi immikkut tamarmik itisiliivigineqassapput.

1. Qinnuteqarneq

Saaffigineqqaarneq

Ataatsimeeqqaarneq

**Qinnuteqaammik
immersuineq**

1.1 Saaffigineqqaarneq

Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup akuerineqarnissaa qinnutiginiarussiuk, Pitsaaliuinnermut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfiup pisortatigoortumik e-mailia atorlugu: iass@nanoq.gl. Aqutsisoqarfimmut saaffiginnissaasi.

Saaffigineqqaarnissi kingorna qinnuteqarnissamut aalajangersimasumik sullissisoqalissaasi. Sullissisoq suliap ingerlanerani qinnuteqarnissamut, ilitsersuinikkut tamatumunngalu atatillugu qinnuteqaammik immersuinissamut ilitsersuissaaq. Sullissisoq perorsaariaatsimik sullitassanillu toqqaanissamut atatillugu siunnersuisussaannngilaq.

Siullertut aallaqqaasiummik allaaserinninnermik suliaqassaasi allaaserisaq makkuninnga imaqqassaasq.

- Imminut/qinnuteqartunik attaveqarfissanillu ilisarititsineq
- Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullitassai
- Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup perorsaannermut tunngatillugu isumaa periusaalu
- Najugaqartussatut tigorutassi amerlassusissaat
- Sumiiffik

1.2 Ataatsimeeqqaarneq

Nalilerneqarpat ingerlaqqissinnaasusi qinnuteqaat ingerlanneqassaasq. Saaffigineqqaarnissinniit oqarasuaatikkut sullissisumik ataatsimeeqateqarnissamut aggeqqusissummik tigusaqassaasi.

Ataatsimeeqqaarnermi qinnuteqarnermut imarisaanullu tunngatillugu naatsorsuutigisanik nalimmassaanissaq siunertaavoq. Tamatuma saniatigut qinnuteqarnermi immersugassaasq nassuiaatigineqassaasq ilitsersuisoqassallunilu. Ataatsimiinnermi sullissisorsi suleqatigalugu qaqugu qinnuteqaammik immersoriikkamik nassiussinissarsi, kiisalu qaqugu sullissisup ulloq unnuarlu paaqqinniffittut ingerlatassassi illutasaanik takuniaasinnaanissaanut piffissanik isumaqatigiissuteqassaasi.

Ataatsimiigiartinnasi nalunaarutip qinnuteqarnissamullu ilitsersuutip atuareersimanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

1.3 Qinnuteqaammik immersuineq

Maanna qinnuteqaat tassungalu ilanngussat immersortussanngorpasi (qinnuteqarnermi immersugassaq qanorlu immersornissaanut ilitersuut takukkit). Tassani pisariaqartitsinersi naapertorlugu, immersuineranut atatillugu nalornissuteqarnermi erseqqissaanissaq siunertaralugu, sullissisorsi attavigisinnaavarsi. Sullissisup ilinniagaqassutsimut tunngatillugu apeqqutinut ass. perorsaanermi periutsit saaffigisassallu pillugit siunnersuisussaannginnera maluginiagassaraarsi.

2. Naliliineq

Qinnuteqaammik tunniussineq

Qinnuteqaammik naliliineq

2.1 Qinnuteqaammi tunniussineq

Qinnuteqarnermi immersugassaq ilanngussallu immersorneqareerpata sullissisumut e-mailikkut: nassutissavasi. Qinnuteqaat sullissisumik ataatsimeeqateqarnermi siullermi killiliussaq isumaqatigiissutaasoq nallertinnagu nassiunneqassaaq. Qinnuteqaasiornermi kingusinaassagussi taamaammallu qinnuteqaat piffissaliussatut isumaqatigiisut naapertorlugu nassiussinnaanagu, sullissisorsi tamatuminnga ilisimatissavarsi. Tamanna qinnuteqaammik tamakkiisumik nassiussitinnasi illutaanik assigisaannillu takuniaasoqarsinnaannginneranik patsiseqarpoq.

Qinnuteqaat naammanngippat, qinnuteqaammi piumasagaatinik qanoq ilillusi equutitsisinnaanissassinnut tunngatillugu ilitersuunneqarnissarsi siunertaralugu, sullissisup attavigisavaasi. Allakkiami 'Qinnuteqaammik immersuinissamut ilitersuut' Qanoq ilillusi qinnuteqarnermi immersugassami immikkoortut ataasiakkaat immersornissaat atuarsinnaavarsi. Sullissisussi ataatsimiinnissaq siulleq sioqqullugu qinnuteqarnermi immersugassaq ilitersuutitaalu tunniutereersimassavai. Taakku aamma Aqutsisoqarfiup nittartagaani pissarsiassaapput.

2.2. Qinnuteqaammik naliliineq

Qinnuteqaat tiguneqarpat misissorneqassaaq. Paasissutissanik sukumiinerunik allanik ilissinnut piniartoqarsinnaammat, allakkatigut imaluunniit ataatsimiinnikkut.

Qinnuteqaat naapertuuppat Nalunaarummi pitsaassutsimut sammisat arfineq pingasut naapertorlugit pisariaqartitamik pitsaassuseqarnerisooq naliliivigissavaa. Tamatumani saniatigut Aqutsisoqarfiup Nalunaarummi piunasaqaatinik allanik eqquutitsinersusi naliliivigissavaa. Piunasaqaatit allat piunasaqaatillu tassaasinnaapput illutaanullu tunngatillugu immikkut piunasaqaatit.

3. Akuersineq

Innersuussineq

Aalajangiineq

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik sullitanik inissiisinnaatitaalerpoq

3.1 innersuussineq

Sullissisup, ataatsimiititaliamut akuersisartumut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi aqutsisut sinniissaattut toqqakkanik inuttaqartumut, saqqummiusseq tunniutissavaa.

3.2 Aalajangiineq.

Ataatsimiititaliaq akuersisartoq tassaavoq akuerineqarsinnaanersusi akuerineqarsinnaannginnersusiluunniit aalajangiisusseq.

Aalajangiineq pillugu allakkanik tigusaqassaasi.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffittut akuerineqarussi, sullissisussi qitiusumik innersuussisarfimmut nalunaarutigissavaasi.

3.3 Ingerlatsinermut isumaqatigiissut

Tamatuma kingorna ingerlatsinermut isumaqatigiissummik atsiugassassinnik tigusaqassaasi. Taassuma kingorna ulloq unnuarlu paaqqinniffik sullitanik inissiisinnaatitaalisseq. Ingerlatsinermut isumaqatigiissummi suna tunngavigalugu akuerineqarsimanersi allassimassaaq. Akuerineqarnermut tunngaviusoq allannguuteqarpat, nalunaarut naapertorlugu tamatuma Aqutsisoqarfimmut ilisimatitsissutiginiisaa pisussaaffigaarsi.

Immikkoortoq 2: Pitsaassutsimik naliliineq

Immikkoortut 2-mi pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat arfineq pingasut, nalunaarut naapertorlugu meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pitsaassutsimikkut pisariaqartitamik pitsaassuseqarnerannik taamaalillutillu akuerineqarsinnaanerannik naliliinermi atorineqartussat nassuiarneqarput. Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat tamarmik immikkut, pitsaassutsimut tunngatillugu anguniagassatut siunniussassanik, ulloq unnuarlu paaqqinniffinnit eqquutsinneqartussatut oqaatiginnittunik piumasagaatitaqarput. Pitsaassutsimut piumasagaatit ataasiakkaat nalaanni ataatsimik arlalinnilluunniit, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pitsaassutsimut piumasagaatinik eqquutitsineranik naliliinissamini, suna qitiutissaneraa oqaatiginnittumik naliliivigisassaarpoq.

Aallarniutitut *pitsaassutsimut tunngatillugu sammisaq*, *pitsaassutsimut piumasagaat naliliivigisassarlu* nassuiarneqassapput. Tamatuma kingorna pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat arfineq pingasut tamarmik, pitsaassutsimut piumasagaatit naliliivigisassallu qinnuteqaammi nassuiaatigisassasi uppersagassasilu, nassuiarneqassapput. Qanoq takussutissaliussanerlusi pitsaassutsimut piumaagaatit eqquutinniarneqarnissaannut allassimasoqarpoq qinnuteqaammi immersuinissamut ilitsersuummi.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik ataatsimut naliliivigineqarnermi pisariaqartitatut pitsaassuseqarnissaa akuerineqarnissamut piumasagaataavoq. Nalunaarummi pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat arfineq pingasut iluanni, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pitsaassusaanik naliliisoqassaaq. Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut assigiinngitsunut tamanut atuupput. Tamatuma ulloq unnuarlu paaqqinniffiit tamarmik pitsaassutsimut piumasagaatit assigiiat naapertorlugit naliliivigineqartarnissaat qulakkeerpaa.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 8 tassaapput:

1. Meeqqat ilinniagaqarnissamut sulinissamullu periarfissaat.
2. Meeqqat nammieersinnaalernissaminnut aamma, ilaqtaminnut attaveqaatiminnullu attassuteqarnissaannut periarfissaat.
3. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniagai, tamatumani ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniakkaminut neqeroorutigisaasa imarisai, kiisalu meeqqat inuunerminut sunnuteqaqataanerat.
4. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasii angusaalu matumuuna perorsaanikkut, tarnikkut suleriutsit imaluunniit ilaqtariinnik katsorsaanikkut suleriaatsit.
5. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aqqissuussaaneq aqutsisullu.
6. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisoqarnikkut piginnaasat.
7. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aningaasaqarneq, matumani naatsorsuutit kukkunerisuisunit akuerineqarsimasumit kukkunerisiorneqarsimasut.

8. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissatigut atugassarititat, matumani sullinniakkat pisariaqartitaannut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasaanut naapertuunnersut.

Pitsaassutsimut piumasaqaatit

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat tamarmik immikkut ataatsimik arlalinnilluunniit pitsaassutsimut piumasaqaatitaqarput. Pitsaassutsimut piumasaqaatit tassaapput anguniagassatut siunniussassat, meeqqat pisariaqartitaannik immikkut iliuuseqarfigisinnaajumallugit, ulloq unnuarlu paaqqinniffinit tamanit eqquutsinneqartussat.

Naliliivigisassat

Pitsaassutsimut piumasaqaatit ataasiakkaat ataanni, ataatsimik arlalinnilluunniit, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pitsaassutsimut piumasaqaatinik eqquutitsineranik naliliiniarnermini pingaarnertut qitiutitsineranik oqaatiginnittunik naliliivigisassaqqarpoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik pissutsinik allanik naapertuuttutut naliliivigisanik ilanngussisinnaavoq.

Pitsaassutsimut piumasaqaatinik eqquutitsinissinnik naliliineq ilinniagaqassuseq tunngavigalugu naliliineruvoq, sullitanut ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sullinniakkassinnut aalajangersimasunut tunngatillugu isigineqartussaq. Taamaammat naliliivigisassanut ataasiakkaanut aalajangersimasunik piviusunik piumasaqaasiortoqassaaq.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisaq 1: Meeqqat ilinniagaqarnissamut suliffeqarnissamullu periarfissaat.

Meeqqat ataasiakkaat inuiaqatigiinni akuulernissaannut ilinniagaqarnissamut suliffeqarnissamullu periarfissaat qitiuvoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqat ataasiakkaat pisariaqartitaannik tapersersuisinnaanissaa pingaaruteqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit taamaalillutik meeqqat ataasiakkaat atuarnissamut, ilinniagaqarnissamut suliffeqarnissamullu periarfissaannut, meeqqap kissaataannik pisariaqartitaanillu kiisalu najukkami iliuusissatut pilersaarusiannik tunngaveqartumut ikorfartuutaasunik inerisaasunillu toqqammavissanik qulakkeerinissamut, annertuumik akisussaaffeqarput.

Piumasaqaat 1.1. Meeqqat atuartinneqarnissamut pinnaatitaaffiat pisussaaffiallu kingornalu ilinniagaqarnissamut suliffeqarnissamullu periarfissaat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ikorfartussavaa.

Naliliivigisassat:

1.1.a. Meeqqat tamarmik atuartitaanissamut pinnaatitaaffeqarneq pisussaaffeqarnerlu naapertorlugit atuartinneqarnissaat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ikorfartussavaa. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqap atuarnera ilinniarneralu pillugit, meeqqat ataasiakkaat atuarniat kommunilu suleqatigissavai.

1.1.b. Meeqqat atuarnerminnik, ilinniarnerminnik imal. suliffimminnik paarsinissaannik tapersersorneqassapput kajumissaarneqarlutillu. Meeqqat piareersarluarsimallutik atuarnertortarnissaat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup isumagissavaa.

Piumasaqaat 1.2. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik meeqqat suleqatigalugit atuarnermut, ilinniagaqarnermut suliffeqarnermullu tunngatillugu anguniagassanik piviusorsioortunik naliliivigineqarsinnaasunillu siunniussissaaq malitseqartitsillunilu.

Naliliivigisassat:

1.2.a. Atuarnermut, ilinniagaqarnermut suliffeqarnermullu tunngatillugu anguniagassatut siunniussat, meeqqat ataasiakkaat suleqatigalugit meeqqallu kissaatai pisariaqartitaalu ilanngullugit suliarineqassapput.

1.2.b. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqat ataasiakkaat suleqatigalugit, meeqqap atuarnissaanut, ilinniagaqarnissaanut suliffeqarnissaanullu tunngatillugu anguniagassatut siunniussat malitseqartittuassavai.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 2: Meeqqat nammineersinnaalernissaminnut aamma ilaquttaminnut attaveqaatiminnullu attassuteqarnissaannut periarfissaat.

Meeqqat nammineerlutik inersimasutut inuusinnaanissaannut piginnaanngorsarnissaannik qitiutitsineq, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni immikkut pingaaruteqarpoq. Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup avataani inuunissamut piginnaaneqalersillugit inoqatinut akuunissaannut tapersersorneqassapput. Meeqqat angajoqqaallu ataqatigiittuassapput, meeqqallu ilaquttaminnik ilaqarnissaq attaveqarnissarlu pisinnaatitaaffigaat. Taamaammat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup, meeqqat pinngorfiinik tunuliaqutaannillu eqqumaffiginninnissap attaveqarfiillu inerisarnissaanut tapersersuinissap pingaaruteqassusaanik paasinninnissaa pingaaruteqarpoq.

Piumasaqaat 2.1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqat nammineerlutik inersimasutut inuusinnaanissaannut piginnaasanik pisarialinnik inerisaaneq ikorfartussavaa.

Naliliivigisassat:

2.1.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup, meeqqat namminneq inuunerminnut tunngatillugu naapertuuttunik nammineerlutik toqqaasinnaallutillu aalajangiisinnaanissaannut tapersersussavai.

2.1.b. Meeqqat qaammaasaqarnerulernissaat avatangiisinullu soqutiginnilersitsinissaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup isumagissavaa.

2.1.c. Meeqqat namminneq kissaatitik pisariaqartitatuullu naapertorlugit, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup avataani allanillu peqateqarlutik sammisaqarnernut attaveqarfinnullu akuunissaat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ikorfartussavaa.

Piumasaqaat 2.3. Meeqqat kissaataat pisariaqartitaallu naapertorlugit iliuusissatullu pilersaarut naapertorlugu ilaquttaminnut attaveqarfimminnullu attaveqalernissaat imal. attaveqarfimminnik attassiinnarnissaat inerisaanissaallu, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ikorfartussavaa.

Naliliivigisassaq:

2.2.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqat ilaquttaminnik attaveqarfimminnullu ataatsimooqateqarsinnaanissaannut attaveqarsinnaanissaannullu tapersersussavai.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 3: Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniagai matumani ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullinniakkaminut neqeroorutigisaata imarisai kiisalu meeqqat inuunerminnut sunniuteqaqataanerat.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pitsaassutsip qulakkeernissaanut tunngatillugu qitiusoq tassaavoq, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullitassaasa ersarissuunissaa, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup neqeroorutaasa sullitat pisariaqartitaannut tunngatillugu naapertuuttuunerat. Taamatuttaaq meeqqat inuunerissusaannut ineriartornerannullu namminneq inuunermik qanoq ittuunissaannik sunniuteqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Piumasaqaat 3.1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup ersarissunik sullitat pillugit allaaserinnissaaq.

Naliliivigisassaq:

3.1.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullitamik ersarissassavaat allaaseralugit piginnaanikinnikkut aammalu immikkut pisariaqartitsisunut suna ilisarnaatigineraat, ukiui suaassusiallu ilanngullugit.

Piumasaqaat 3.2. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sammisassat iliuuserisallu sullitanut tunngatillugu naapertuunnerat

Naliliivigisassat:

3.2.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik sammisassanik meeqqat ineriartornerannik inuunerissusaannillu ikorfartuisunik neqerooruteqassaaq.

3.2.b. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiit iliuuseqarnerminni meeqqat timikkut anersaakkullu peqqissusaannik qitiutitsissapput.

Piumasaqaat 3.3. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik, meeqqat immikkut pisariaqartitaat inerisimanerallu eqqarsaatigalugit, ulluinnarni namminneq aalajangersinnaassusaannik aalajangeeqataasinnaanerannillu ikorfartuissaaq.

Naliliivigisassat:

3.3.a Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup, katsorsaannermi iliuusissami, meeqqat ataasiakkaat kissaataat pisariaqartitaallu akuutissavai.

3.3.b Meeqqat aalajangiinerni namminerminnut kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi ulluinnarni inuunerminnut tunngasuni akuutinneqassapput sunniuteqassallutillu.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 4: Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasii angusaalu matumuuna perorsaanikkut, tarnikkut suleriutsit imaluunniit ilaqutariinnik katsorsaanikkut suleriaatsit.

Perorsaanermi, tarnip pissusaanut tunngasuni imal. ilaqutariinnik katsorsaanermi periutsit iliuuserisallu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi atorneqartut, sullitanut tunngatillugu naapertuuttuunissaat pingaaruteqarpoq. Taamatuttaaq meeqqanut anguniagassatut siunniussat tigussaasut, ersarissut, nammineq ilikkarnissamut iliuuserisanillu pitsanngorsaanermut ataavartumik atugassat aallaavigalugit angusanik, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup uppersaasinnaanissaa pingaaruteqarpoq.

Piumasaqaat 4.1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi periutsit ilinniarsimassutsikkut illersorneqarsinnaasut sullitanut naapertuuttut, meeqqallu inuunerissusaannik ineriartornerannillu ikorfartuisut tunngavigalugit sulisoqassaaq.

Naliliivigisassaq:

4.1.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periusai suleriaasaalu sullitat ineriartornerannut inuunerissusaannullu tunngatillugu angusaqartitseqataassapput.

Piumasaqaat 4.2. Meeqqat angusai ulloq unnuarlu paaqqinniffiup uppersaartuassavai malitseqartitsinissaq iliuuserisanillu pitsannguinnissaq siunertaralugit.

Naliliivigisassaq:

4.2.a. Ulluinnarni sulinermi meeqqanut periuseq iliuuserisanilu angusat, katsorsaanissamut iliuuserisatut, killiffimmik nalunaarutit ullorsiuutillu atorlugit, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup uppersaagassarai.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 5: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aaqqissuussaaneq aqutsisullu.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik ingerlalluartoq, piginnaanilinnik, ersarissunik sulisunullu perorsaanermi siunnerfimmik ataatsimnoorussamik pilersitsisunik, kiisalu meeqqanut ersarissunik toqqissisimanartunillu toqqammaavissiiisunik aqutsisoqarnissamik piumasaqaatitaqarpoq. Aqutsisut ingerlalluartut ersarissullu suliallu naapertuuttumik aaqqissuussat, piginnaasalinnik aalaakkaasunik sulisoqarnissamut taamatullu meeqqat inuunerissusaannut ineriartornerannullu pingaaruteqartumik sunniuteqarput.

Piumasaqaat 5.1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisariaqartitaanik pisortat piginnaaneqassapput.

Naliliivigisassat:

5.1.a Pisortaq tullersorterluunniit isumaginninnermut ilinniagaqassutsikkut, aqutsinermullu ilinniagaqarsimasuussapput, aningaasaqarnermullu tunngasunik piginnaasaqarlutik.

5.1.b. Pisortaq tullersorterluunniit kalaallit oqaasii kulturiallu ilisimaarineqassapput, nunatsinnilu pissutsit paasisimasaqarfigineqassallutik.

Piumasaqaat 5.2. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisorineqartussat aaqqissuussaanerlu sullitat pisariaqartitaannut naapertuutissapput.

Naliliivigisassaq:

5.2.a. Meeqqat sulisunut naapertuuttunik piginnaasalinnut naammaginartumik attaveqarnissaat, ulloq unnuarlu paaqqinniffiup qulakkiissavaa.

Piumasaqaat 5.3. Pisortat ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulinermi toqqammavissanik ersarissunik pilersitsissapput.

Naliliivigisassat:

5.3.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulinermi naleqartitat anguniagassatullu siunniussat allaganngorlugit pigineqarnissaat pisortat qulakkiissavaat.

5.3.b. Sulinerup ersarissumik aaqqissuussaansaa ulluinnaallu aaqqissuussaansaat, pisortat qulakkiissavaat.

Piumasaqaat 5.4. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik, sulisunut sulineranni ikorfartuutaasunik allassimasunik maleruagassaqaassaaq meeqqanullu tunngatillugu isumannaallisaanermik inuunerissuunissamillu qulakkeerissaaq.

Naliliivigisassaq:

5.4.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik qanoq iliornikkut sakkortuuliornerit soorlu kinguaassiuutitigut innarliinerit, nakuusernerit, pissaanermik atuinerit imminullu toqunermik pitsaaliisoqarsinnaanera pillugu allassimasunik maleruagassaqaassaaq.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 6: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi sulisoqarnikkut piginnaasat.

Sulisut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup anguniagassatut siunniussaanut, sullitaanut perorsaанermilu periusaanut tunngatillugu ilinniagaqassutsikkut, atassuteqarfitsigut inuttullu pisariaqartitanik piginnaaneqarnissaat qitiuvoq/pingaaruteqarpoq. Piginnaasat atituumik paasineqassapput misilittakkanillu, ilisimasanik kinaassutsimik ileqqorissaарnermillu imaqarlutittaaq.

Piumasaqaat 6.1. Sulisut ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sullitaanut perorsaанermilu periutsinut tunngatillugu pisariaqartitanik piginnaasaqassapput.

Naliliivigisassaq:

6.1.a Perorsaанermut periutsimut kalaallit oqaasiinut kultuerianullu sulisut tamakkerlutik piginnaaneqassapput, ilisimasat misilittakkallu sullitanut tunngatillugu piginnaasaqassapput. Inatsit atuuttoq naapertorlugu nalunaarsuisussaataаnermik eqqutitsinissamut uppersaasussaataаnermullu tunngatillugu piginnaasaqassallutik.

Piumasaqaat 6.2. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup sulisut pivusorsioortumik piginnaasallit pissarsiariniarlugillu aalaakkaasunik sulisoqarnissaq qulakkiissavaa.

Naliliivigisassat:

6.2.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik piginnaasalinnik sulisussarsisinnaanissamut pivusorsioortumik pilersaaruteqassaaq.

6.2.b. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik sulisunut tamanut suliamut tunngatillugu aqutissiuussinermut /supervision neqerooruteqassaaq.

6.2.c. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik sulisunik tamanik piginnaasatigut inerisaanissamik neqerooruteqassaaq.

6.2.d. Sulilerlaanik ilitersuinissaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup qulakkiissavaa.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 7: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi aningaasaqarneq, matumani naatsorsuutit kukkunerisiuisunit akuerineqarsimasumit kukkunerisiorneqarsimasut.

Aningaasaqarneq ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pisariaqartitamik pitsaassuseqartumik ingerlanneqarsinnaaneranut tunngaviuvoq, taamaalillunilu aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat allat eqquutsissinnaanerit, pingaarutilittut piumasaqaataalluni.

Piumasaqaat 7.1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffik, sullitat piariaqartitaannut tunngatillugu, pitsaassutsimik pisariaqartitaasumik qulakkeerinissamut periarfissiisumik, imminut napatissinnaasumik paasilertoruminartumillu aningaasatigut ingerlatissaaq.

Naliliivigisassaq:

7.1.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup aningaasartuutissanut missingersuusiala kukkunerisiuisumit atsiugaq, pitsaassutsip pisariaqartitap qulakkeerneqarsinnaanerani, akit pitsaassutsillu naleqquttumik atassuteqarnerat kiisalu maleruagassat allat eqquutsinneqarnerannik takutitsissaaq.

Pitsaassutsimut tunngatillugu sammisat 8: Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi illutatigut atugassarititat, matumani sullinniakkat pisariaqartitaannut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiup periaasaanut naapertuunnersut.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffik piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumiluunniit meeqqat angerlarsimaffiattut issaaq. Angerlarsimaffik uagut inuttut inuunerissaarnissatsinnut toqqissimasutullu misiginissatsinnut pingaaruteqarpoq; taanna tassaavoq ulluinnaat aallarnerfiat naaffiallu. Tamatuma saniatigut ineqariaaserput aaqqissuuseriaaserpullu kinaassuseqalernitsinnut inuttullu inooqataanitsinnut aamma pingaaruteqarpoq. Taamaammat ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqat inuunerissuunissaat ineriartornissaallu inuttullu nammineq inuunissamut pisinnaatitaaffeqarnissaat qulakkeerniarlugu, avatangiisinik pitsaasunik pilersitsinissaa pingaaruteqarpoq.

Piumasaqaat 8.1. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup inissisimaffiata aaqqissuussaaneratalu sullitanut, perorsaariaatsimut meeqqallu pisariaqartitaannut piukkunnassusaa.

Naliliivigisassat:

8.1.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup inissisimaffimmigut sullitanut pisariaqartitaat isumagissavaat.

8.1.b. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup illutaata aaqqissuunneqarnerani sullitat pisariaqartitaat inuunerissuunissaallu isumagissavaat. Tamatumunnga atatillugu immikkoortortani ukiumikkut, suaassutsimikkut immikkullu pisariaqartitamikkut naapertuuttumik agguataarsimassapput.

Piumasaqaat 8.2. Illutaa isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu illersorneqarsinnassaaq.

Naliliivigisassat:

8.2.a Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup illutaata pitsaassusaa sanaartukkat pillugit immikkut ilisimasalimmit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumit naliliivigineqarsimassaaq

8.2.b Ulloq unnuarlu paaqqinniffik aserfallatsaaliinermut pilersaaruteqassaaq.

Piumasaqaat 8.3. Illutaata angerlarsimaffippalaartumik najoruminarnissaa.

Naliliivigisassaq:

8.3.a. Ulloq unnuarlu paaqqinniffiup meeqqat kissaataat pisariaqartitaallu aallaavigalugit, meeqqat inissaat aaqqissuutissavaat.